

89

UCHWAŁA SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 27 stycznia 2011 r.

w sprawie ustanowienia roku 2011 Rokiem Marii Skłodowskiej-Curie

W setną rocznicę przyznania Marii Skłodowskiej-Curie Nagrody Nobla w dziedzinie chemii Senat Rzeczypospolitej Polskiej, pragnąc przyczynić się do upowszechnienia wiedzy o Jej wielkich zasługach dla rozwoju światowej nauki oraz postawie nacechowanej najgłębszym humanizmem, ustanawia rok 2011 Rokiem Marii Skłodowskiej-Curie.

Jej droga życiowa, edukacja i kariera naukowa wskazują, jak bardzo wolność wyboru miejsca kształcenia oraz swoboda prowadzenia badań na skalę międzynarodową mogą wzbogacić europejski i światowy dorobek intelektualny. Zdobyte w Polsce wykształcenie umożliwiło Jej podjęcie pracy naukowej na francuskiej Sorbonie i pozwoliło dojść do osiągnięć, które legły u podstaw nowoczesnych poglądów na budowę materii. Do dziś Maria Skłodowska-Curie pozostaje jedyną kobietą, która dwukrotnie otrzymała Nagrodę Nobla i jedynym w dziejach uczonym, który otrzymał ją w dwóch odrębnych dziedzinach nauki: fizyce i chemii. Dzięki swojej wieloletniej, wytrwałej pracy zwieńczonej wyjątkowymi sukcesami naukowymi stanęła na czele Instytutu Radowego w Paryżu (obecnie Instytut Curie), który wychował następnych czterech noblistów, w tym także Jej córkę, Irenę.

Dojrzałość społeczeństwa polskiego pozwoliła, mimo braku niepodległego państwa, na swobodne zdobywanie wiedzy akademickiej i sukces naukowy Marii Skłodowskiej-Curie, dzięki czemu pozostała Ona w naszej świadomości jednym ze sztandarowych przykładów zwycięskiej walki o równouprawnienie kobiet. Jako pierwszej kobiecie nadano Jej w 1903 roku tytuł doktora fizyki i przyznano Nagrodę Nobla w tej dyscyplinie naukowej. Gdy trzy lata później zginął Jej mąż i towarzysz pracy badawczej, Pierre Curie, pokierowała samodzielnie katedrą fizyki na Sorbonie i otrzymała na niej tytuł profesorski.

W czasie I wojny światowej Skłodowska-Curie została szefem wojskowej komórki medycznej zajmującej się organizowaniem polowych stacji rentgenograficznych, z których skorzystały trzy miliony rannych żołnierzy francuskich. Dając dowód wielkiego heroizmu, osobiście brała udział w wykonywaniu badań, co opłaciła zdrowiem, a potem życiem.

Uczona stanowić może wzór dążeń do pokojowego wykorzystania promieniotwórczości i zaprzęgnięcia jej w służbę ludzkości. Zaangażowana w zwiększenie dostępności badań rentgenograficznych, podkreślała konieczność wiązania badań naukowych z praktycznymi zastosowaniami oraz przyczyniła się do upowszechnienia radioterapii jako nowej metody leczenia.

Polka i Francuzka, Maria Skłodowska-Curie najlepiej uosabia bliskość naszych dwóch kultur współtworzących tożsamość europejską. Związana przez większość życia z Francją, zachowała stałe kontakty z Polską i gotowość służenia jej. Pierwszy z odkrytych przez siebie pierwiastków nazwała polonem dla upamiętnienia zniewolonej Ojczyzny. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości zaangażowała się w rozwijanie badań radiologicznych w kraju, a w 1932 roku pomogła założyć Instytut Radowy w Warszawie, obecne Centrum Onkologii — Instytut Marii Skłodowskiej-Curie.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej uznaje, że Maria Skłodowska-Curie powinna dziś być symbolem polsko-francuskiej współpracy w dziedzinie badań naukowych, dzięki której Polska i Francja stale zwiększają swój wkład w przyszłość Europy opartej na wiedzy i innowacyjności.

W 2011 roku Senat będzie propagował osiągnięcia tej wyjątkowej w skali świata uczonej poprzez konferencje, sympozja, wystawy, pokazy filmów i prezentacje jej osiągnięć naukowych oraz inne ważne wydarzenia organizowane zarówno w Polsce, jak i we Francji.

Senatorowie apelują także do środowisk intelektualnych, akademickich i naukowych oraz licznych organizacji pielęgnujących przyjaźń polsko-francuską o uczczenie setnej rocznicy przyznania Marii Skłodowskiej-Curie Nagrody Nobla i czerpanie z Jej dzieła inspiracji dla wzmacniania więzi łączących nasze kraje.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Marszałek Senatu: *B. Borusewicz*